

get Andet derind. Der er ikke her Tale om at sælde nogen Dom, men kun om at udtale vor Mening, og jeg skulde dog tro, at vi ere berettigede til at udtale vor Mening; Ministeren udtaler jo sin Mening, og den er i mange Tilfælde forskjellig fra vor. I juridiske Spørgsmaal have vi jo Domstole til at dømme, men jeg havde ikke troet, at det er under Thingets Værdighed paa nogen Maade at udtale sin Mening om et Spørgsmaal, og jeg mener, at dette er et Spørgsmaal, der ligger saa klart for Storstedelen af Thingets Medlemmer, at de med stor Sikkerhed kunne udtale deres Mening derom; der er jo ikke sagt Andet her, end at man anser denne Fremgangsmaade for ulovmedholdelig. Den høitagtede Indenrigsminister syntes at ville udtale, at han var enig med sin ærede Kollega, Justitsministeren. Jeg vil nu blot bede det ærede Thing at læse den høitagtede Justitsministers Udtalelser, som jeg har oplæst, og som jeg med Forsæt endog oplæste ordlydende, for ikke at benytte dem paa anden Maade end den, som det er fuldstændigt tilladt at benytte dem paa, og saa vil jeg bede det ærede Thing at efterlæse den høitagtede Indenrigsministers forskjellige Udtalelser, da mit Forslag om Fæstevangen laa for. Dersom det ærede Thing da kan finde Samklang mellem den høitagtede Justitsministers Udtalelser og den høitagtede Indenrigsministers forskjellige Udtalelser, vil jeg give den høitagtede Indenrigsminister Ret; det er kjender jeg, at jeg i saa Tilfælde maa. Men jeg har opfattet, hvad den ærede Indenrigsminister sagde, som hvilende paa et aldeles forskjelligt, for ikke at sige aldeles modsat, Standpunkt. Den høitagtede Indenrigsminister nævnte, at han ganske rigtig har betegnet dette som Kunstgreb, men den ærede Minister maa undskylde mig; dersom han erklærer disse Ting for Kunstgreb, saa maatte han modsætte sig det, da det skete. Har han gjort dette? At benytte sig af en lovlig Ret, kan man ikke kalde at benytte Kunstgreb eller Omvei; dersom Ministeren vedkjender sig, at dette er at bruge Omvei og Kunstgreb, maa deri ligge, at han finder det ulovligt at gjøre det, ellers kan han ikke bruge Udtrykket Kunstgreb eller

Omvei. Men er det Meningen, saa skal han negte sin Stadfæstelse af disse Ting, og det er da ikke den rette Vei, at han stadfæster dem, modsætter sig, at Folkethinget bringer Sagen paa Bane, og siger, at nu vil han benytte et Tilfælde til at bringe Sagen ind for Domstolene. Regter han sin Billigelse, lad ham saa gjøre det, og lad saa de Bedkommende sagjøre ham ved Domstolene, saa saar man en Afgjorelse af Spørgsmaalet. Dersom altsaa Ministeren ikke anser det for lovligt efter den nugældende Lovgivning, har han gjort høist urigtigt, hvis han har stadfæstet noget af disse Forhold. (Sudenrigsministeren: Hvis!) Jeg vil kun, for at de ærede Medlemmer kunne se en af de Hensigter, jeg har, foruden den ligefremme, nemlig at jeg haaber at faa Beslutningen vedtagen, nævne, at jeg vil spørge den ærede Indenrigsminister, om han er villig til at meddele, hvormange af disse Sager man kjender fra 1862—63 indtil Dato, hvormange Sager der ligger for, hvor det, han kalder Kunstgreb, er gaaet igjennem, og dersom den høitærede Minister er villig til at meddele det, under hvilken Form han selv vil, saa skal jeg erklære, at det er min Hensigt, hvis han vil benytte den Form at meddele det til et Udvalg, at foreslaa et Udvalgs Nedsættelse mellem 1ste og 2den Behandling, for at man kunde faa at vide, hvormange og hvilke disse Tilfælde ere. Dersom Ministeren foretrækker en anden Form, ser jeg ikke paa Formen, naar det blot bliver tilgængeligt for Alle, og man derved kan se, i hvor mange Tilfælde denne nye Opdagelse eller nye Opfindelse er bragt i Anvendelse. Saa, dette er, hvad jeg kan have at bemærke ligeoverfor den høitagtede Minister. Det glæder mig særdeles, at han nu har fattet den Beslutning at ville bringe Spørgsmaalet til Afgjorelse for Domstolene. Dersom den høitagtede Minister vil anstrenge sig særdeles, og hans Anstrenge da multy kunde føre til Noget, vilde han maasse endnu i denne Samling kunne faa en Lov ud, som ordnede dette Forhold for Fremtiden, og selv om det skulde blive en lille Lov, vilde den vistnok blive modtagen med stor Anerkjendelse, og saa slap vi for at gaa til Domstolene —